

HUNTER S. THOMPSON

RUMOVÝ
DENÍK

RUMOVÝ DENÍK

Nakladatel vynaložil veškeré úsilí k dohledání kontaktu na majitele práv k mapě, otištěné v této knize na stranách 8–9. Přesto se nám nepodařilo tento kontakt získat. Pokud máte informace, které by pomohly majitele práv oslovit, prosím kontaktujte naši redakci.

THE RUM DIARY

Copyright © 1998, The Estate of Hunter S. Thompson

All rights reserved

Všechna práva vyhrazena.

*Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu nakladatele.*

Translation © Pavla Horáková, 2000, 2020

Cover © Kateřina Bažantová, 2020

Map © 1998 Anita Karl and Jim Kemp

© DOBROVSKÝ s. r. o., 2020

ISBN 978-80-7642-979-6 (pdf)

HUNTER S. THOMPSON

RUMOVÝ DENÍK

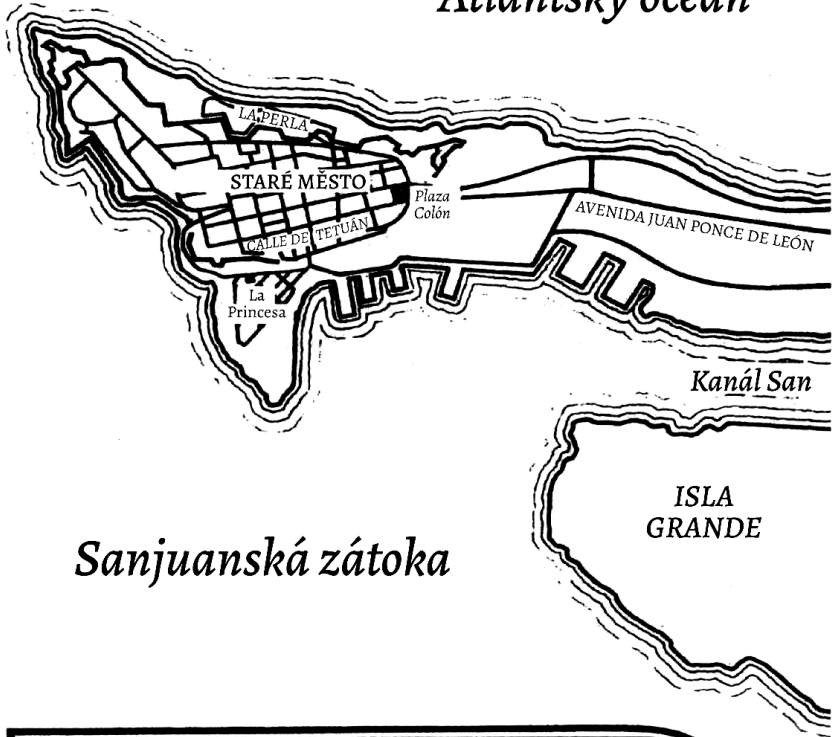

*Heidi Opheimové, Marysue Rucciové
a Daně Kennedyové*

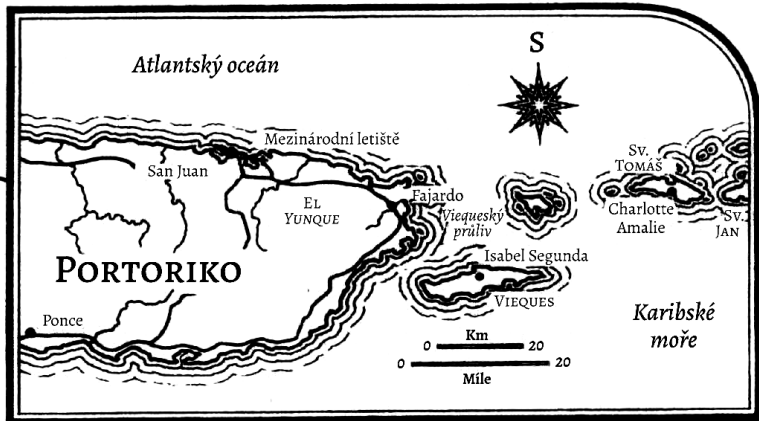
*Můj jezdče s jiskrou v očích,
jak se to mohlo stát?
Já v duchu viděla tě
v tom novém, krásném šatě,
jak toho, koho v světě
nic nemůže udolat.*

DARK EILEEN O'CONNELLOVÁ, 1773

Atlantský oceán

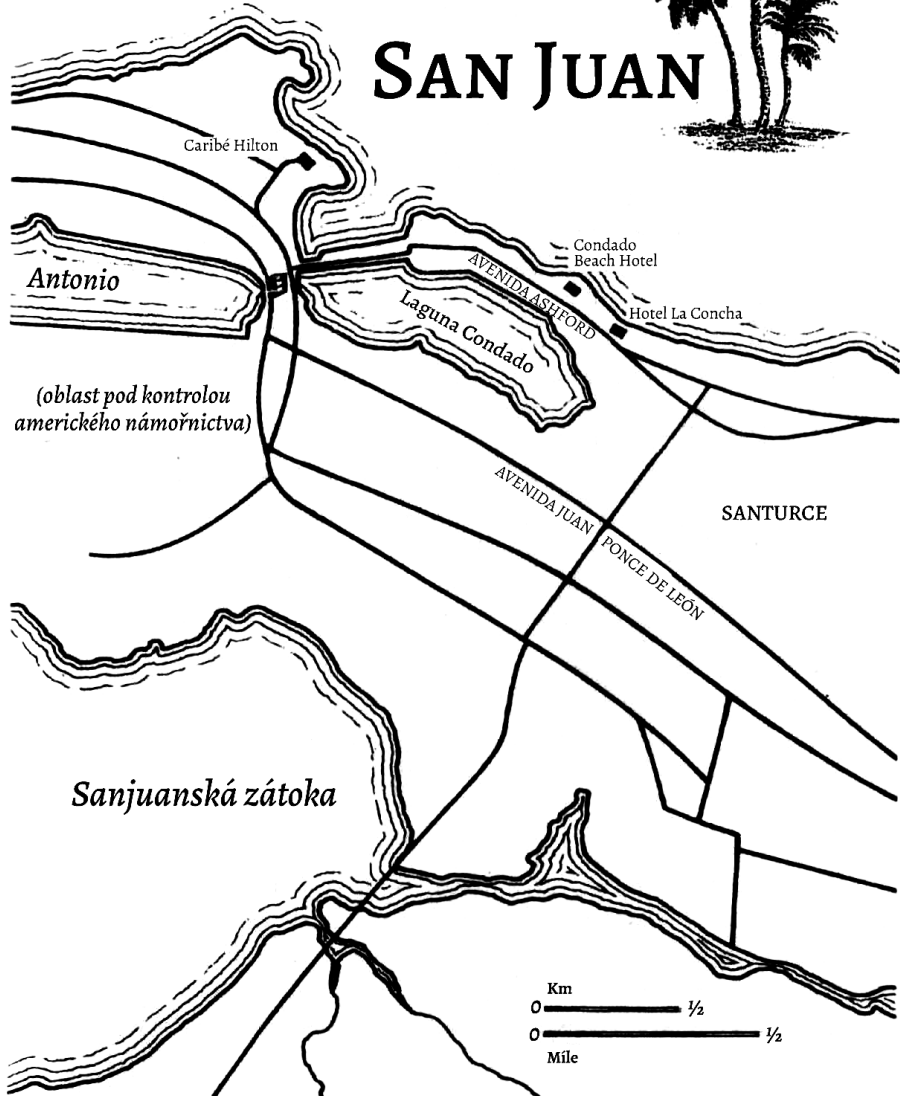
Sanjuanská zátoka

S

SAN JUAN

San Juan, zima 1958

Když se na počátku padesátých let stal San Juan turistickým letoviskem, bývalý žokej jménem Al Arbonito si v patiu za svým domem na Calle O'Leary otevřel bar. Nazval ho Alův dvůr a nad vchodem z ulice vyvěsil štít se šipkou ukazující mezi dvě barabizny dozadu do patia. Nejdřív nabízel pouze pivo po dvaceti centech za láhev a rum po desetníku za panáka nebo za patnáct centů i s ledem. Po pár měsících začal prodávat i hamburgery, které sám připravoval.

Popíjelo se tam příjemně, obzvlášť dopoledne, kdy slunce bylo ještě vlašné a z oceánu stoupal slaný opar, který dodával vzduchu svěžích a zdravou vůni. Ta se udržela jen několik málo dopoledních hodin, než na San Juan v poledne padne dusné, upocené vedro, které pak trvá ještě dlouho po soumraku.

Večer tam bylo taky hezky, ale už nepanoval takový chládek. Když občas venku pofukovalo, zavál větřík i na Alův dvůr. Hostinec stál totiž na dobrém místě - nacházel se na samém vrcholu Calle O'Leary, tak vysoko, že kdyby mělo patio okna, byl by z nich výhled na celé město. Jelikož však dvorek obklopovala silná zeď, bylo vidět jenom nebe a pár banánovníků.

Postupem času si Al pořídil novou pokladnu, pak dřevěné stolky se slunečníky na zahrádce a nakonec vystěhoval rodinu z domu na Calle O'Leary do nové předměstské zástavby nedaleko

letiště. Najal si urostlého černocho jménem Sweep, který pro něj umýval nádobí, roznášel hamburgery a časem se naučil i vařit.

Z bývalého obývacího pokoje udělal bar s klavírem a pianistu, zasmušilého hubeňoura jménem Nelson Otto, si sehnal až v Miami. Klavír stál na půl cesty mezi koktejlovým salonkem a patiem. Bylo to staré krátké křídlo, natřené světle šedou barvou a speciálním šelakem, aby slaný vzduch nerozežíral nátěr. Sedm večerů v týdnu celých dvanáct měsíců nekonečného karibského léta seděl Nelson Otto u klaviatury a mísil svůj pot s unylými akordy.

Turistické brožurky mluví o chladivých pasátech, které každý den i noc v roce něžně ovívají pobřeží Portorika, ale Nelson Otto byl člověk, kterého se pasáty snad vůbec nedotkly. Hodinu za hodinou mu při obehnaném repertoáru blues a sentimentálních balad v dusnu kanul pot z brady a prosakoval podpažními květovanými bavlněnými košili. Proklínal to „zasraný vedro“ s takovou vervou a záští, že to občas v podniku kazilo atmosféru a lidé se zvedali a odcházeli přes ulici do baru Flamboyan, kde pivo stálo šedesát centů a biftek ze svíčkové byl za tři dolary padesát.

Když se sem z Floridy přistěhoval bývalý komunista jménem Lotterman a začal vydávat deník San Juan Daily News, stal se z Alova dvora anglofonní novinářský klub, protože žádný z tuláků a snílků, kteří přijeli pracovat pro Lottermanovy noviny, si nemohl dovolit drahé „newyorské“ bary, které rostly po celém městě jako houby po dešti. Redaktoři a reportéři z denní směny se sem trousili kolem sedmé a noční ptáci – sportáči, korektoři a sazeči – obvykle dorazili hromadně o půlnoci. Jednou za čas si někdo přivedl společnici, ale dívky bývaly večer v Alově dvoře spíš výjimečnou a k tomu erotickou podívanou. Bílých dívek bylo v San Juanu pomálu a většinou šlo o turistky, šlapky nebo letušky. Není divu, že dávaly přednost kasinům nebo baru na terase hotelu Hilton.

U novin se tu vystřídali všelijací lidé: od divokých mladých Turků, kteří chtěli obrátit svět naruby a pak ho znovu postavit, po

znavené staré pisálky s pivním bříškem, kteří už chtěli jen v klidu a míru dožít svá léta, než nějaká horda šilenců obrátí svět naruby.

Celá paleta od skutečných talentů a poctivých chlapů až po zvrhlíky a beznadějně nešťastníky, kteří stěží dovedli napsat pohlednici. Byli tu cvoci a uprchlíci a nebezpeční notorici, kubánský zloděj, co nosil v podpaží pistoli, slabomyslný Mexičan, který prznil malé děti, pasáci a pederasti a lidské vředy všeho druhu, kteří se většinou zdrželi právě tak dlouho, aby si vydělali na chlast a letenku.

Na druhé straně tu však byli i lidé jako Tom Vanderwitz, který později psal pro Washington Post a získal Pulitzerovu cenu, nebo člověk jménem Tyrrell, dnes redaktor londýnských Timesů, který pracoval patnáct hodin denně jenom proto, aby se noviny nepoložily.

Když jsem přijel já, vycházely News už tři roky a Ed Lotterman byl na pokraji zhroutil. Když ho člověk poslouchal, nabyl dojmu, že se vznáší nad celou zeměkoulí a sám sebe vidí jako kombinaci Boha, Pulitzera a Armády spásy. Často se zapřísahal, že kdyby se všichni, kdo pro noviny za ta léta pracovali, společně zjevili před trůnem Všemohoucího, kdyby před ním všichni odříkali své příběhy, vyjmenovali své vrtochy, zločiny a úchylinky, pánbůh by si hrůzou rval vlasy a pak by sebou bezpochyby seknul.

Lotterman samozřejmě přeháněl. Ve svých proslovech opomíjel dobré lidi a rozpovídal se vždycky jen o těch, kterým říkal „ochlastové“. Jenže těch bylo víc než dost a celé osazenstvo se dalo i s přimhouřenýma očima charakterizovat jako podivínská a nevyucválaná cháska. V nejlepších případech na ně nebyl spoleh, v nejhorších se zpili pod obraz a byli špinaví a spolehliví asi tak jako koza. Přesto se jim však dařilo vydávat noviny, a když zrovna nepracovali, trávila valná část z nich čas popíjením v Alově dvoře.

Hudrali a nadávali, když Al - v záchvatu lakoty, jak to někteří nazvali - zdrazil pivo na čtvrt dolar, a brblali tak dlouho, dokud na zeď nepřipíchl nápojový lístek opsaný z hotelu Caribé

Hilton i s cenami. Byl načmáraný černou tužkou a visel za pul-tem všem na očích.

Jelikož noviny fungovaly jako základna pro kdejakého novináře, fotografa a čerstvě gramotného podvodníka, který se namanol v Portoriku, mohl se z pochybných výsad tohoto podnikání těšit i Al. Zásuvka pod pokladnou byla plná nezaplacených účtů a dopisů z celého světa slibujících, že „účet bude vyrovnán co nevidět“. Potulní novináři jsou vyhlášení šizuňkové a pro lidi, kteří se pohybují v tomto vykořeněném světě, bývá pořádná sekera v baru docela slušivým břemenem.

Tenkrát nebyla nouze o lidi, s nimiž se dalo pít. Nikdy nevydrželi dlouho, ale pořád přicházeli noví. Říkám jim potulní novináři, protože žádný jiný název není ani zdaleka tak přiléhavý. Nenašli byste dva sobě podobné. Všichni byli nějak profesně vyšinutí, ale zároveň měli něco společného. Byli převážně závislí na příjmu z novin a časopisů, jejich životy se přizpůsobily dlouhodobým rizikům a náhlým přesunům, nepřisahali věrnost žádné vlajce a neuznávali jinou měnu než štěstí a dobré kontakty.

Někteří byli víc novináři než vandráci, zatímco jiní víc vandráci než novináři. Až na pár výjimek tu pracovali na částečný úvazek nebo na volné noze, všichni do jednoho by se jednou rádi stali zahraničními dopisovateli a z nějakého důvodu žili ve značném odstupu od etablované žurnalistické obce. Nebyli to žádní uhlazení snaživci a papouškující nacionalisti ze zatuchlých tiskovin Luceova impéria. Tohle byla jiná krev.

Portoriko byla zakopaná díra a zaměstnanci Daily News představovali převážně nerudnou potulnou sebranku. Nechávali se nazdařbůh unášet větrem klepů a příležitostí po celé Evropě, Latinské Americe a Dálném východě, kdekoli vycházely noviny v angličtině. Přebíhali od jedněch k druhým a pořád čekali na svou velkou chvíli, důležitou kauzu, bohatou dědičku nebo výnosné zaměstnání v cílové stanici příští letenky.

Byl jsem tak trochu jedním z nich – schopnější než jedni a stá-řejší než druzí – a v letech, kdy jsem třímal tuto roztřepenou

korouhev, jsem se málokdy ocitl bez práce. Někdy jsem pracoval i pro troje noviny najednou. Psal jsem reklamní inzeráty pro nová kasina a kuželny. Byl jsem konzultantem syndikátu kohoutích zápasů, zcela úplatným recenzentem nóbl restaurací, fotografem jachtingu a pravidelnou obětí policejního násilí. Byl to nenasytný život a já jsem v něm byl přeborník. Spřátelil jsem se s několika zajímavými lidmi, měl dost peněz, abych mohl cestovat, a dozvěděl se o světě tolik, kolik bych se jinak nikdy nedozvěděl.

Jako většina ostatních jsem hledal, těkal, byl jsem rebel a někdy také hloupý bouřlivák. Nikdy jsem nezahálem dost dlouho, abych měl čas se zamyslet, ale nějak jsem cítil, že mě instinkty vedou správně. Jako ostatní tuláci jsem věřil, že někteří z nás dělají skutečné pokroky, že jsme se vydali poctivou cestou a že nejlepší z nás to určitě dotáhnou daleko.

Zároveň jsem měl temné podezření, že život, který vedeme, je prohraná bitva, že jsme všichni herci a obelháváme sami sebe na nesmyslné odyseji. A právě pnutí mezi těmito dvěma póly – nespoutaným idealismem na jedné straně a vědomím blížící se zkázy na straně druhé – mě udržovalo v pohybu.

1

V New Yorku jsem bydlel na Perry Street, pět minut pěšky od Bílého koně. Byl jsem tam častým hostem, ale nikdy mě tam nebrali vážně, protože jsem nosil kravatu. Normální lidi se mnou nechtěli nic mít.

Popíjel jsem tam i večer před odletem do San Juanu. Pítí platil můj kolega Phil Rollins a já ho do sebe házel a snažil se opít, abych let prospal. Byl tam taky Art Millick, největší darebák mezi newyorskými taxikáři, a Duke Peterson, který se právě vrátil z Panenských ostrovů. Vzpomínám si, že mi Peterson dával seznam lidí, které mám kontaktovat, jestli se dostanu na Svatého Tomáše, ale já ten seznam ztratil a nikdy jsem se s nikým z nich nesešel.

Byla svinská noc v půlce ledna a já měl na sobě jenom lehkou manšestrovou bundu. Všichni ostatní měli teplé kabáty a flanelové obleky. Poslední věc, kterou si pamatuju, je, jak stojím na špinavé dlažbě Hudson Street, podávám si ruce s Rollinsem a nadávám na ledový vítr, co fouká od řeky. Pak jsem nasedl do Millickova taxíku a spal celou cestu až na letiště.

Dorazil jsem pozdě a u rezervací byla fronta. Zařadil jsem se za přibližně patnáct Portorikánců a drobnou blondýnku několik míst přede mnou. Otipoval jsem ji na turistku, bujnou mladou sekretářku, co si jede na čtrnáct dní zadovádet na jih do Karibiku. Měla pěknou postavičku a neklidně postávala,

což prozrazovalo spousty nastřádané energie. Upřeně jsem ji sledoval, usmíval se, cítil alkohol v žilách a čekal, až se ohlédne a nakrátko se setká s mým pohledem.

Převzala si letenku a vydala se směrem k letadlu. Předemnou stáli ještě tři Portorikánci. Dva z nich už se odbavili a odkráčeli, ale ten třetí se zasekl, protože mu nechtěli dovolit, aby si s sebou na palubu jako příruční zavazadlo vzal obrovskou kartonovou krabici. Dohadovali se a já zatím zatínal zuby.

Nakonec jsem se do toho vložil. „Hej!“ zařval jsem. „Co to sakra je? Já se potřebuju dostat do letadla!“

Úředník se na mě podíval, přičemž ignoroval povykování mužíčka přede mnou. „Vaše jméno?“

Nahlásil jsem mu ho, vzal si letenku a vyrazil k odletové bráně. U letadla jsem odstrčil pět nebo šest lidí, kteří taky chtěli nastoupit. Ukázal jsem letenku reptající stewardce, vstoupil na palubu a obhlédl sedadla po obou stranách uličky.

Po plavovlasé hlavě ani stopy. Pospíchal jsem dopředu v domnění, že dívka je třeba tak drobná, že jí hlava nevykukuje přes opěradlo. Jenže na palubě nebyla a v tuto chvíli zbývala už pouze dvě volná dvousedadla. Zapadl jsem do sedadla v uličce a na vedlejší místo u okýnka jsem si položil psací stroj. Už nahazovali motory, když jsem oknem zahlédl, jak přichází po letištní ploše a mává na letušku, která už zavírala dveře.

„Počkejte moment!“ vykřikl jsem. „Ještě jedna cestující!“ Sledoval jsem ji, dokud nevstoupila na schůdky. Pak jsem se otočil, abych ji mohl přivítat úsměvem, až půjde kolem. Natahoval jsem se pro psací stroj, abych ho odložil na zem, ale v tu chvíli se přese mě protlačil stařík a zasedl místo, které jsem pro ni držel.

„Tady je obsazeno,“ houkl jsem na něj a chytil ho za ruku.

Vyšklbl se, procedil něco španělsky a otočil se k okýnku.

Znovu jsem ho popadl. „Vstaňte,“ poručil jsem mu naštvaně.

Rozeřval se, zrovna když dívka procházela kolem, zastavila se kousek za námi v uličce a rozhlížela se po volných

sedadlech. „Tady,“ volal jsem a vrazil dědovi pořádnou herdu. Než se ohlédla, už se na mě sáपालa letuška a tahala mě za ruku.

„Sedl si mi na psací stroj,“ vysvětloval jsem a bezmocně sledoval, jak se dívka usazuje daleko v přední části letadla.

Letuška poplácala starce po rameni a pomohla mu opět se usadit. „Vy jste ale surovec,“ napomenula mě. „Měla bych vás dát vysadit.“

Něco jsem zabručel a svalil se zpátky do sedadla. Staroch civěl přímo před sebe, dokud jsme se neodlepili od země. „Dědku jeden plesnivá,“ utrousil jsem směrem k němu.

Ani nehnul brvou, a tak jsem nakonec zavřel oči a snažil se usnout. Čas od času jsem mrkl po plavé hlavě vpředu. Pak zhasli světlo a neviděl jsem nic.

Když jsem se probudil, svítalo. Děda ještě spal, a tak jsem se přes něj nahnul, abych se podíval z okna. Pár tisíc metrů pod námi se modral oceán, poklidný jako rybník. Vpředu jsem viděl ostrov, v jitrním slunci jasně zelený. Po jeho obvodu se táhly pláže a v jeho nitru hnědavé bažiny. Letadlo začalo klepat a letuška oznámila, že se máme připoutat.

Chvíli nato jsme se snesli přes rozlehlý palmový háj a dorolovali přímo před velkou letištní halu. Chtěl jsem zůstat sedět, dokud děvče neprojde kolem mě, pak vstát a přejít přes letištní plochu s ní. Byli jsme v letadle jediní dva běloši, takže by to působilo zcela přirozeně.

Ostatní už stáli, smáli se, brebentili a čekali, až letuška otevře dveře. Zničehonic se stařec vedle mě vymrštil a snažil se vyškrábat ven přese mě jako pes. Bez přemýšlení jsem ho shodil zpátky na okno. Ozvalo se žuchnutí a pasažéři zmlkli. Vypadal, že mu není dobře, znovu se drápal ven a hystericky vykřikoval něco ve španělštině.

„Dědku bláznivá!“ křičel jsem, přičemž jsem ho jednou rukou odstrkoval a druhou se natahoval pro psací stroj. Dveře už byly otevřené a lidé vystupovali. Dívka prošla kolem a já se na ni snažil usmát, zatímco jsem starce držel primáčknutého

na okno, dokud se mi nepodaří vyjít do uličky. Spustil takový povyk, hulákal a mával rukama, že jsem měl sto chutí dát mu ránu do ohryzku, abych ho zpacifikoval.

Pak přišla letuška s druhým pilotem, který chtěl vědět, co že to vyvádím.

„On toho pána bije už od startu,“ říkala. „Bude to nejspíš sadista.“

Drželi mě tam deset minut, až jsem si myslel, že mě nechají zavřít. Snažil jsem se situaci vysvětlit, ale byl jsem tak unavený a popletený, že jsem se nedokázal soustředit na to, co říkám. Když mě konečně pustili, vyklouzl jsem z letadla jako zločinec a celý zpocený a mžourající proti ostrému slunci se vydal přes letištní plochu do přiletové haly.

Hala byla plná Portoričanů, ale dívka nikde. Nebyla velká naděje, že ji teď najdu – a i kdyby, kdoví, co by následovalo. Málokterá dívka pohlíží s pochopením na muže mého ražení, na trýznitele stařečků. Pamatoval jsem si, jak se tvářila, když mě viděla, jak mačkám starce k oknu. Asi by se přes to nepřenesla. Rozhodl jsem se, že něco posnídám a bagáž si vyzvednu později.

Letiště v San Juanu je pěkné a moderní, plné zářivých barev, opálených lidí a latinských rytmtů, které se linou z reproduktorů zavěšených na holých traverzách u stropu haly. Kráčel jsem dlouhou chodbou, s pláštěm a psacím strojem v jedné ruce a malou koženou aktovkou v druhé. Cedula mě dovedly do další chodby a nakonec do kavárny. Při vstupu jsem se zahlédl v zrcadle – vypadal jsem špinavě a nedůvěryhodně, jako pobledlý pobuda s podlitýma očima.

Jako by můj ošuntělý zjev nestačil sám o sobě, ještě ze mě navíc čpěl chlast. Držel se mi v žaludku jako hrouda zksylého mléka. Snažil jsem se na nikoho nedýchat, usadil jsem se u baru a objednal si nakrájený ananas.

Letištní plocha se blyštěla v ranním slunci. Za ní mezi mnou a oceánem rostla hustá palmová džungle. Několik kilometrů

odtud se na hladině po obzoru pomalu pohybovala plachetnice. Chvilí jsem to pozoroval a upadl do transu. Vypadalo to tak mírumilovně, mírumilovně a žhavě. Chtělo se mi odejít mezi palmy a spát, vzít si s sebou pár kousků ananasu, vejít do džungle a někde se tam svalit.

Místo toho jsem si objednal další kávu a znovu si prohlížel telegram, který přišel spolu s mou letenkou. Psalo se v něm, že mám rezervaci v hotelu Condado Beach.

Ještě nebylo ani sedm ráno, ale v kavárně bylo plno. U stolků u dlouhého okna seděly hloučky mužů, kteří upíjeli kávu s mlékem a energicky něco vykládali. Někteří byli v oblecích, ale většina z nich měla na sobě jakýsi místní stejnokroj – sluneční brýle s tlustými obroučkami, lesklé tmavé kalhoty, bílou košili s krátkými rukávy a kravatu.

Sem tam jsem zachytil útržky rozhovorů: „... laciná parcela na pláži už neexistuje... jo, ale tohle není Montego, pánové... to nic, on má dost a my potřebujem jenom... musíme sebou hodit, než sem vpadne Castro a tahle banda s...“

Po deseti minutách vlašného odposlouchávání jsem pojal podezření, že jsem se ocitl v doupěti podvodníků. Zdálo se, že většina z nich čeká na přilet letadla z Miami v sedm třicet, které – jak jsem vyvodil z rozhovorů – bylo tak plné architektů, realitních agentů a Siciliánů prchajících z Kuby, že pukalo ve švech.

Jejich řeči mi lezly na nervy. Nemám žádné rozumné argumenty proti kšeftařům, žádné racionální důvody chovat vůči nim zášť, ale samotný akt prodeje se mi hnusí. Mám tajné nutkání dát každému obchodníkovi jednu přes hubu, vyrazit mu zuby a kolem očí mu vysázet monokly.

Jakmile jsem si uvědomil, o čem se baví, neměl jsem uši pro nic jiného. Pokazili mi příjemné lenošení a nakonec mě natolik rozčílili, že jsem do sebe obrátil zbytek kávy a utekl.

Přiletová hala se vyprázdnila. Našel jsem své dvě tašky a nechal si je odnést k taxíku. Nosič se na mě celou cestu

halou zubil a opakoval: „Sí, Puerto Rico está bueno... ah, sí, muy bueno... mucho ha-ha, sí...“

V taxíku jsem se pohodlně usadil a zapálil si krátký doutník, který jsem si koupil v kavárně. Už jsem se cítil líp, bylo mi teplíčko, byl jsem ospalý a úplně volný. Kolem mě se míhaly palmy, slunce se opíralo do silnice před námi a já jsem pocítil to, co jsem necítil od svých prvních měsíců v Evropě – směs lhostejnosti a bezstarostného, přezíravého sebevědomí, které se chlapa zmocní, když se zvedne vítr a on se vydá rovnou za nosem k neznámému obzoru.

Uháněli jsme po čtyřproudové silnici. Po obou stranách se táhl rozlehlý komplex žluté obytné zástavby, lemovaný vysokými drátěnými ploty. O chvíli později jsme míjeli nějakou novou čtvrť, plnou navlas stejných růžových a modrých domů. Reklamní plakát u vjezdu oznamoval všem kolemjedoucím, že projíždějí okolo *Urbanización El Jippo*. Pár metrů za plakátem stála malinká chatrč z palmových listů a kusů plechu a vedle ní rukou malovaný nápis *Coco frío*. Uvnitř se asi třináctiletý kluk opíral o pult a pozoroval projíždějící auta.

Dorazit do ciziny v podroušeném stavu je pěkný záprah na nervy. Máte dojem, že něco neštymuje, ale nevíte co. Přesně tak jsem se cítil, takže v hotelu jsem zamířil rovnou do postele.

Probudil jsem se v půl páté, hladový a špinavý, a nebyl si úplně jistý, kde se to vlastně nacházím. Vyšel jsem na balkon a díval se dolů na pláž. Pode mnou se v příboji cachtal hlouček žen, dětí a pupkatých mužů. Napravo stál další hotel a vedle něj další a každý z nich měl vlastní přelidněnou pláž.

Osprchoval jsem se a sešel dolů do otevřené haly. Restaurace byla zavřená, a tak jsem to zkusil v baru. Vypadal, jako by ho sem přenesli bez nejmenší změny z catskillského horského střediska. Seděl jsem tam dvě hodiny, popíjel, chroupal buráky a koukal se na oceán. Bylo tam ještě asi deset lidí.

Muži vypadali jako neduživí Mexičani, měli úzké řídké knírky a hedvábné obleky, které se leskly jako igelit. Ženy byly většinou Američanky, vypadaly nedůtklivě, mladá nebyla ani jedna a všechny měly na sobě koktejlky bez rukávů, které je obepínaly jako gumové vaky.

Připadal jsem si jako odpadek, který moře vyvrhlo na pláž. Moje zmačkaná manšestrová bunda byla pět let stará a kolem krku roztřepená, kalhoty neměly puky, a ačkoli by mě ani nenapadlo vzít si kravatu, očividně jsem tady bez ní působil nepatřičně. Nechtělo se mi nic předstírat, a tak jsem si místo rumu objednal pivo. Barman si mě nevraživě změřil a já uhodl proč - neměl jsem na sobě nic lesklého. Podle toho se nepochybně pozná divný patron. Kdybych to tady chtěl roztočit, musel bych si obstarat oslňující garderobu.

V půl sedmé jsem se zvedl a vyšel ven. Už se stmívalo a široká avenida vypadala chladivě a vznešeně. Na druhé straně byly vidět domky, které kdysi mívaly výhled na pláž. Teď jim stály v cestě hotely a většina se ukryla za vysoké živé ploty a zdi, které je oddělovaly od ulice. Tu a tam jsem zahlédl patio nebo krytou verandu, kde lidé vysedávali pod větráky a popíjeli rum. Někde v ulici před sebou jsem slyšel zvonky, ospalé cinkání Brahmsovy ukolébavky.

Došel jsem až na další křižovatku a snažil se nasávat atmosféru. Zvonky se zatím přibližovaly. Nato se objevilo zmrzlinářské auto a pomalu popojíždělo prostředkem ulice. Na střeše mělo obří nanuk, blikající v červených neonových explozích, které ozařovaly všechno kolem. Odněkud z jeho útrob vyhrávala melodie pana Brahmsa. Když mě auto míjelo, řidič se ve sele usmál a zatroubil.

Zamával jsem na taxíka a řekl řidiči, ať mě zaveze do centra. Starý San Juan je vlastně ostrov spojený s pevninou několika hrázení. Přejeli jsme po té, která vede z Condada. Podél zábradlí postávaly desítky Portoričanů, kteří chytali ryby v mělké laguně. Po mé pravici se pod neonovým nápisem Caribé Hilton

rýsovala bílá hmota. Věděl jsem, že to byl základní kámen zdejšího rozmachu turistiky.

Conrad sem přišel jako Ježíš a ostatní ho následovali. Před Hiltonem tu nebylo nic; teď byly možnosti bez hranic. Minuli jsme opuštěný stadion a brzy se ocitli na bulváru lemujícím útes. Na jedné straně se rozprostíral temný Atlantik a na druhé, za úzkým pásem městské zástavby, svítily tisíce barevných světel vyhlídkových lodí kotvících u nábřeží. Uhnuli jsme z bulváru a zastavili na místě, které řidič nazval Plaza Colón. Naučtoval si dolar třicet a já jsem mu podal dvě dolarové bankovky.

Podíval se na peníze a zavrtěl hlavou.

„Co se děje?“ zeptal jsem se.

Pokrčil rameny. „Nemám drobný, señor.“

Sáhl jsem si do kapsy a nahmatal jenom pěťák. Věděl jsem, že lže, ale nechťelo se mi někde rozměňovat dolarovku. „Šejdíři zatracená,“ hodil jsem mu bankovku do klína. Pokrčil znovu rameny a odjel.

Na náměstí Plaza Colón se sbíhalo několik uliček. Domy byly nahňácané jeden na druhý, měly dvě nebo tři poschodí a balkony převislé do ulice. Vzduch byl horký a ve vánku se nesl pach potu a odpadků. Z otevřených oken se ozývaly hlasy a muzika. Chodníky byly tak úzké, že dalo práci vyhnout se kanalizační strouze, a ulici zatarasili prodavači ovoce s dřevěnými vozíky, kteří prodávali oloupané pomeranče po pěti-centu za kus.

Procházel jsem se půl hodiny, nahlížel do výkladů obchodů, které nabízely oblečení se jmény předních amerických univerzit, nakukoval do zaplivaných putyk plných šlapek a námořníků, uhýbal lidem na chodnících a říkal si, že jestli nenajdu restauraci, co nevidět se složím.

Nakonec jsem to vzdal. Ve Starém městě nejspíš žádné restaurace nejsou. Jediné, co jsem viděl, byl podnik jménem New York Diner, ale tam měli zavřeno. V zoufalství jsem si mávl na taxíka a řekl mu, ať mě zaveze do *Daily News*.